

คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ

รายงานการประชุม

คณะอนุกรรมการปฏิรูปกิจการตำรวจ

ครั้งที่ ๕/๒๕๖๐

วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๐ เวลา ๐๙.๓๐ น.

ณ ห้องประชุมกระทรวงยุติธรรม ๒ อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ชั้น ๘

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษาฯ เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ

ผู้มาประชุม

๑.	ปลัดกระทรวงยุติธรรม
นายชาญเชาวน์ ไชยานุกิจ	ประธานอนุกรรมการ
๒.	ผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรม
นายระบิล จันทร์ภิรมย์
ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลอุทธรณ์
ประจำสำนักประธานศาลฎีกา	อนุกรรมการ
๓.	ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด
นายฤทธิชัย บุญสมิต
อธิบดีอัยการ สำนักงานวิชาการ	อนุกรรมการ
๔.	ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
พลตำรวจเอกรุ่งโรจน์ แสงคร้าม
รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ	อนุกรรมการ
๕.	ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย
นายมานะ สิมมา
ผู้อำนวยการส่วนสอบสวนคดีอาญา
กรมการปกครอง	อนุกรรมการ
๖.	ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
นายสุชัย งามจิตต์เอื้อ
ผู้อำนวยการกองกฎหมายการบริหารราชการแผ่นดิน	อนุกรรมการ
๗.	ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ
นายนครเขตต์ สุทธิประวัติ
รองเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ	อนุกรรมการ

๘. ผู้แทนกรมสอบสวนคดีพิเศษ
พันตำรวจเอกทรงศักดิ์ รักศักดิ์สกุล
รองอธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ	อนุกรรมการ
๙. ศาสตราจารย์ณรงค์ ใจหาญ	อนุกรรมการ
๑๐. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พันตำรวจโทเกษมศานต์ โชติชาครพันธุ์	อนุกรรมการ
๑๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรรณชฎา ศิริวรรณบุศย์	อนุกรรมการ
๑๒. ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม
นายวัลลภ นาคบัว	อนุกรรมการ
๑๓. ผู้แทนสำนักงานกิจการยุติธรรมที่ได้รับมอบหมาย
นางอุษา จันพลอย บุญเปี่ยม	อนุกรรมการ
และผู้ช่วยเลขานุการ
๑๔. ผู้แทนสำนักงานกิจการยุติธรรมที่ได้รับมอบหมาย
นายวัฒนากร สันนัย	อนุกรรมการ
และผู้ช่วยเลขานุการ

ผู้ไม่มาประชุม

๑. ผู้แทนกระทรวงการคลัง	ติตราชการ
๒. ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน	ติตราชการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. พลตำรวจโทสุรพล พิณีจชอบ	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
๒. พันตำรวจตรีศตวรรษธน์ เกียรติสกุลทอง	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
๓. นางสาวสินีนารถ เศวตสุพร	สำนักงานคณะกรรมการ
ข้าราชการพลเรือน

เริ่มประชุมเวลา ๙.๓๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ
ไม่มี

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุมคณะอนุกรรมการปฏิรูปกิจการตำรวจ ครั้งที่ ๔/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๐
ฝ่ายเลขานุการฯ ได้จัดทำรายงานการประชุมและเรียนแจ้งให้คณะอนุกรรมการฯ ทุกท่านพิจารณาแล้ว เมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ในเบื้องต้นมีผู้ขอแก้ไขรายงานการประชุม ๑ ท่าน คือ
- ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ขอแก้ไขรายงานการประชุมในหน้า ๗ ในส่วนที่เป็นคำอภิปรายของผู้แทนกระทรวงมหาดไทย โดยจะขอส่งรายละเอียดในการแก้ไขมาเพิ่มเติมให้แก่ฝ่ายเลขานุการฯ ในภายหลัง

/มติที่ประชุม...

มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุม

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อทราบ
ไม่มี

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา

ตามที่คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ แต่งตั้ง คณะอนุกรรมการปฏิรูปกิจการตำรวจ โดยได้เริ่มจัดการประชุมระหว่างวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๙ จนกระทั่งถึงวันนี้ รวม ๑๐ ครั้ง ทั้งนี้ ฝ่ายเลขานุการฯ ได้นำเสนอ (ร่าง) รายงานผลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการปฏิรูปกิจการตำรวจ กรอบที่ ๑ การพัฒนาระบบการสอบสวน และกรอบที่ ๒ การพัฒนางานนิติวิทยาศาสตร์ ต่อที่ประชุมเพื่อพิจารณาในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๐ เมื่อวันที่อังคารที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๐ และได้ขอให้ คณะอนุกรรมการให้คำแนะนำในการแก้ไข (ร่าง) รายงานดังกล่าว ซึ่งฝ่ายเลขานุการฯ ได้รับคำแนะนำ ของคณะอนุกรรมการที่ประสงค์ให้แก้ไขแล้วบางส่วน ทั้งนี้ ฝ่ายเลขานุการฯ ได้จัดทำ (ร่าง) รายงาน ผลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการปฏิรูปกิจการตำรวจในส่วนของกรอบที่ ๓ การพัฒนาอำนาจหน้าที่ และภารกิจของตำรวจ กรอบที่ ๔ การพัฒนาระบบการบริหารงานบุคคล และกรอบที่ ๕ การพัฒนา ระบบค่าตอบแทน แล้วเสร็จในเบื้องต้น จึงนำเรียนต่อที่ประชุมเพื่อพิจารณาในครั้งนี้

ประเด็นอภิปราย

๑. บทนำ

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้อภิปรายว่า ในส่วนของบทนำจะแสดงให้เห็นถึงความ เป็นมา และความสำคัญของปัญหา สภาพปัญหาและข้อเสนอในการปฏิรูปกิจการตำรวจ การจัดตั้งคณะอนุกรรมการปฏิรูป กิจการตำรวจ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปกิจการตำรวจ และประเด็นการศึกษาเพื่อการปฏิรูป โดยในส่วนของ บทนำนี้ นายกฤษฎา ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด ได้มีการขอแก้ไขในหน้า ๓๐ โดยให้เพิ่มเติมข้อมูลสถิติ ประจำปี ๒๕๕๘ ในตารางที่ ๓ สถิติคดีอาญาที่รับใหม่ของสำนักงานอัยการสูงสุด เพื่อให้เป็นปีที่สอดคล้อง กับหน่วยงานอื่นๆ

ที่ประชุมเห็นควรปรับแก้ไขเนื้อหาในบทนำ ตามคำแนะนำของผู้แทนสำนักงาน อัยการสูงสุด (นายกฤษฎาฯ)

๒. กรอบที่ ๑ การพัฒนาระบบการสอบสวน

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้อภิปรายว่า

(๑) กรอบที่ ๑ การพัฒนาระบบการสอบสวน ประกอบไปด้วย การทบทวน สภาพการณ์ของระบบการสอบสวนปัจจุบัน โดยพิจารณาเรื่อง ระบบการสอบสวนในประเทศไทย ความเป็นมา ของระบบการสอบสวน กฎหมายที่ให้อำนาจในการสอบสวน พนักงานสอบสวน และระบบการสอบสวน ของต่างประเทศ คือ อังกฤษ ฝรั่งเศส ญี่ปุ่น รวมไปถึงการวิเคราะห์สภาพปัญหาของระบบการสอบสวน เกี่ยวกับระบบการสอบสวนจากการศึกษาของหน่วยงานอื่น ๆ ควบคู่ไปกับการวิเคราะห์สภาพปัญหาที่เกี่ยวข้อง กับระบบการสอบสวนของคณะอนุกรรมการปฏิรูปกิจการตำรวจ โดยคำนึงถึงเป้าหมายของการพัฒนาและข้อเสนอ ในการพัฒนาระบบการสอบสวนด้วย ทั้งนี้ ปัญหาของระบบการสอบสวนที่ระบุไว้ใน (ร่าง) ดังกล่าว คือ ปัญหาการรวมศูนย์ของอำนาจ ปัญหาความไม่เป็นอิสระในการปฏิบัติงานสอบสวน เป็นต้น

/(๒) เป้าหมาย...

(๒) เป้าหมายของการพัฒนาการสอบสวนที่ได้จากการวิเคราะห์สภาพปัญหาของระบบการสอบสวน คือ เพื่อให้ระบบการสอบสวนสามารถอำนวยความสะดวกในคดีอาญาได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาการบริหารงานสอบสวน โดยการตราขึ้นเป็นกฎหมายระดับพระราชบัญญัติให้เป็นหลักการในการพัฒนาอย่างมีรูปธรรม และเป็นกฎหมายกลางสำหรับการบริหารงานสอบสวนร่วมกันในระหว่างองค์กรที่เกี่ยวข้อง และยกระดับการให้บริการแก่ประชาชนที่ดีมีมาตรฐาน และเพื่อคุ้มครองผลประโยชน์ของประชาชนจากการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวน

(๓) ข้อเสนอในการพัฒนาระบบการสอบสวนของคณะอนุกรรมการปฏิรูปกิจการตำรวจจากผลการวิเคราะห์สถานการณ์ สภาพปัญหาและการกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาระบบการสอบสวน คือ เห็นควรให้มีการตรากฎหมายว่าด้วยการบริหารงานสอบสวนเพื่อเป็นกฎหมายกลาง ซึ่งเป็นการเพิ่มเติมรายละเอียดตามโครงสร้างการสอบสวนที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญากำหนดไว้โดยไม่ขัดหรือแย้งกับหลักการของกฎหมายที่เกี่ยวกับการสอบสวนในปัจจุบัน และเป็นการนำเสนอหลักการทางกฎหมายตามหมวดหมู่ ดังนี้

เจตนารมณ์ของกฎหมาย

หมวด ๑ การบริหารงานสอบสวน

หมวด ๒ การประสานการปฏิบัติงาน ความเกี่ยวพันระหว่างพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการ และการสอบสวนร่วม

หมวด ๓ พนักงานสอบสวน

หมวด ๔ งบประมาณ การเงิน การคลัง

หมวด ๕ สถาบันเพื่อการสอบสวน

หมวด ๖ คณะกรรมการบริหารงานสอบสวน

(๔) นางอรวรรณฯ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน ได้แจ้งเพื่อขอแก้ไขในกรอบที่ ๑ การพัฒนาระบบการสอบสวน ในส่วนของข้อเสนอในการตรากฎหมายว่าด้วยการบริหารงานสอบสวน หน้า ๕๙ เพิ่มเติมข้อความในข้อเสนอการพัฒนาระบบการสอบสวน (๓) เพื่อสร้างมาตรฐานที่ดีของระบบการสอบสวนในประเทศไทย หน้า ๖๐ - ๖๑ แก้ไขส่วนที่ ๓ การแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ เป็น “ระบบการแต่งตั้ง” หน้า ๖๗ แก้ไข ค. กำหนดประสบการณ์ของพนักงานสอบสวนและผู้ช่วยพนักงานสอบสวน หน้า ๖๘ แก้ไขเพิ่มเติมข้อความ ส่วนที่ ๒ การพัฒนาและฝึกอบรม ส่วนที่ ๓ ระบบการแต่งตั้ง และได้มีการแก้ไขในหมวด ๓ พนักงานสอบสวน ส่วนที่ ๑ - ๔ ในลักษณะของการเสนอแนะความเห็นโดยรวม ซึ่งฝ่ายเลขานุการฯ จะได้แก้ไขใน (ร่าง) รายงานผลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการปฏิรูปกิจการตำรวจให้บริบูรณ์ในลำดับต่อไป

ประธานฯ ได้อภิปรายว่า

(๑) การทำงานของคณะอนุกรรมการปฏิรูปกิจการตำรวจ คือ การทบทวนวรรณกรรมจากผลงานวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง จากนั้นทำการศึกษาเปรียบเทียบในเชิงโครงสร้างและเชิงระบบ เพื่อให้ได้ข้อเสนอการปฏิรูปกิจการตำรวจของคณะอนุกรรมการฯ ชุดนี้ ในเชิงหลักการ

(๒) เจตนารมณ์ของกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษ มีความมุ่งหวังให้เป็นกฎหมายกลางของประเทศ ไม่ได้ใช้บังคับกับหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งเพียงอย่างเดียว ซึ่งข้อเสนอของคณะอนุกรรมการปฏิรูปกิจการตำรวจในประเด็นของการเสนอร่างกฎหมายว่าด้วยการบริหารงานสอบสวน จะช่วยสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องในการให้ใช้เป็นกฎหมายกลางได้

(๓) (ร่าง) รายงานผลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการปฏิรูปกิจการตำรวจควรมีการทำเชิงอรรถด้วย เพื่อสร้างความเข้าใจที่ตรงกัน

(๔) หากมีกฎหมายกลางในการบริหารงานสอบสวนเกิดขึ้นย่อมทำให้เกิดการผสมผสานระหว่างการพิจารณาคดีในระบบกล่าวหาและระบบไต่สวนได้ อีกทั้งยังเป็นการช่วยให้ศาลรับฟังพยานหลักฐานต่าง ๆ ได้เพิ่มเติม

(๕) ในส่วนของมาตรฐานการสอบสวนต้องเพิ่มเติมคำว่า ธรรมชาติในการสอบสวน เพื่อให้การสอบสวนมีมาตรฐานและชัดเจนมากยิ่งขึ้น และควรพิจารณาว่าใครเป็นพนักงานสอบสวน ผู้รับผิดชอบ ในแต่ละกรณีด้วย

พันตำรวจเอกทรงศักดิ์ฯ ได้อภิปรายว่า เนื้อหาของหมวดที่ ๑ ในส่วนที่ ๔ การสืบสวนสอบสวนวิธีพิเศษ อาจมีความซ้ำซ้อนกับลักษณะการปฏิบัติงานในคดีพิเศษของกรมสอบสวนคดีพิเศษ รวมถึงอาจซ้ำซ้อนกับกฎหมายในปัจจุบัน เช่น กฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษ กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ และประชาชนจะมีความเข้าใจเกี่ยวกับคดีพิเศษในลักษณะใด ควรจะมีหลักการในแบ่งแยกที่ชัดเจนด้วยหรือไม่

นายระบิลฯ ได้อภิปรายว่า

(๑) เมื่อพิจารณากรอบที่ ๑ - ๕ เรียบร้อยแล้ว จะดำเนินการส่งข้อสังเกตเพื่อให้ฝ่ายเลขานุการฯ ปรับปรุงแก้ไขต่อไป

(๒) การกำหนดอำนาจสืบสวนสอบสวนพิเศษต้องพิจารณาเรื่องการคุ้มครองสิทธิของผู้เสียหาย และมีการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการที่ชัดเจนเพื่อถ่วงดุลกันระหว่างอำนาจรัฐกับการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนไปพร้อมกันด้วย อีกทั้งควรนำหลักการของการสืบสวนสอบสวนคดีพิเศษเข้ามาสอดคล้องหรือปรับแก้เนื้อหาในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามากกว่าหรือไม่ อย่างไร

นายมานะฯ ได้อภิปรายว่า ควรมีการกำหนดการสอบสวนกรณีพิเศษเพื่อเป็นการเพิ่มความเป็นธรรมให้กับทุกฝ่ายด้วยหรือไม่ อันจะเป็นหลักประกันให้เกิดขึ้นกับทุกฝ่าย และควรมีการสอบสวนร่วมกันจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในเหตุที่เป็นกรณีพิเศษด้วยหรือไม่ อย่างไร

ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม ได้อภิปรายว่า

ร่างกฎหมายว่าด้วยการบริหารงานสอบสวน วางหลักการสำคัญที่ควรกำหนดไว้ในเรื่อง การสืบสวนสอบสวนวิธีพิเศษ คือ หลักเกณฑ์การใช้วิธีการสืบสวนสอบสวนวิธีพิเศษ รวมทั้งกำหนดผู้มีอำนาจใช้การสืบสวนสอบสวนวิธีพิเศษ มาตรการตรวจสอบการใช้อำนาจ จนไปถึงการสิ้นสุดการใช้อำนาจด้วย นอกจากนี้ในส่วนของมาตรการตรวจสอบการใช้อำนาจมีปรากฏอยู่ในร่างกฎหมายว่าด้วยการบริหารงานสอบสวนในส่วนที่ ๘ มาตรฐานการสอบสวน และในเรื่องการสอบสวนร่วมกันอยู่ในหมวดที่ ๒ การประสานการปฏิบัติงาน ความเกี่ยวพันระหว่างพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการ และการสอบสวนร่วม ส่วนที่ ๑ การประสานการปฏิบัติงาน เพื่อให้การสอบสวนเกิดประสิทธิภาพสูงสุด กล่าวโดยเฉพาะคดีที่อาจกระทบต่อความเชื่อมั่นของการอำนวยความยุติธรรม คดีที่อยู่ในความสนใจของสังคมวงกว้าง คดีที่มีความยุ่งยากหรือต้องการสหวิทยาการ

นายกฤษฏาฯ ได้อภิปรายว่า

(๑) ร่างกฎหมายว่าด้วยการบริหารงานสอบสวน หมวด ๒ การประสานการปฏิบัติงาน ความเกี่ยวพันระหว่างพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการ และการสอบสวนร่วม วางหลักให้พนักงานสอบสวน ซึ่งเป็นคำกลางที่ไม่ได้หมายถึงพนักงานสอบสวนที่เป็นตำรวจเพียงอย่างเดียว แต่อย่างไรก็ดีต้องพิจารณาว่าบุคคลใดเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบในแต่ละกรณีที่แตกต่างกันด้วย หากต้องการกำหนดรายละเอียดสามารถทำได้ในส่วนของการระบุว่าบุคคลใดเป็นผู้กำหนดว่ากรณีใดเป็นกรณีพิเศษ บุคคลใดเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบคดี และต้องใช้อำนาจการสอบสวนพิเศษหรือไม่ อย่างไร

/ (๒) เมื่อพิจารณา...

(๒) เมื่อพิจารณาคำอธิบายหลักการประกอบการจัดทำกฎหมายว่าด้วยการบริหารงานสอบสวนพบว่า เจตนารมณ์ของกฎหมายส่วนหนึ่ง คือ ต้องการเป็นแนวทางเพื่อให้ระบบการสอบสวนมีประสิทธิภาพ เป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติ ให้ประชาชนเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมโดยสะดวก รวดเร็ว มีความน่าเชื่อถือ ลดความเหลื่อมล้ำของประชาชนให้สามารถเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้อย่างเป็นธรรม รวมทั้งการสร้างหลักประกันความยุติธรรมให้กับผู้ต้องหา ผู้เสียหายในชั้นสอบสวน และเพื่อให้กฎหมายนี้เป็นกฎหมายกลางที่ครอบคลุมประเด็นในการพัฒนาระบบการสอบสวนทั้งระบบ เพิ่มเติมจากประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง แต่ในปัจจุบันกฎหมายหลายฉบับเป็นไปตามแนวทางของระบบไต่สวนแล้ว จึงอาจไม่สอดคล้องกันหรือไม่ อย่างไร

(๓) หากพิจารณารัฐธรรมนูญฉบับปี พ.ศ. ๒๕๔๐ พบว่า มีการบัญญัติหลักประกันความเป็นอิสระไว้ โดยมีสาระสำคัญ คือ อิสระในการมีดุลพินิจสำหรับการพิจารณาพิพากษาคดีของผู้พิพากษา อิสระในการทำสวนและการสั่งจ่ายสำนวนของตำรวจ และอิสระในการแต่งตั้งโยกย้ายตำรวจโดยไม่สามารถทำนอกช่วงเวลาที่เปิดให้มีการโยกย้ายได้ ต่อมารัฐธรรมนูญฉบับปี พ.ศ. ๒๕๕๐ มีการตัดในส่วนหลักความเป็นอิสระในการสั่งจ่ายสำนวนออก ทั้งนี้ รัฐธรรมนูญฉบับปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ยังคงหลักประกันความเป็นอิสระไว้ แต่เป็นการบัญญัติที่กระชับขึ้น โดยบัญญัติไว้เฉพาะส่วนของผู้พิพากษา คดีของผู้พิพากษา ดังนั้น หลักความเป็นอิสระในการทำสวนและการสั่งจ่ายสำนวนของตำรวจ และหลักความเป็นอิสระในการแต่งตั้งโยกย้ายตำรวจ ควรกำหนดไว้ในกฎหมายฉบับใดฉบับหนึ่งเพิ่มเติมด้วยหรือไม่

ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรรณชญา ได้อภิปรายว่า

(๑) ผลงานวิจัยของผู้ช่วยศาสตราจารย์พรรณชญา ที่ฝ่ายเลขานุการฯ นำมาเป็นข้อมูลส่วนหนึ่งใน (ร่าง) รายงานผลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการปฏิรูปกิจการตำรวจ ได้รับทุนวิจัยจากรัฐบาลของต่างประเทศ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าต่างประเทศมีความห่วงใยและมีความกังวลต่อปัญหาเกี่ยวกับการทำงานของตำรวจในประเทศไทยไม่มากนักน้อย โดยประเด็นหลักที่ต่างประเทศให้ความสนใจ คือ ปัญหาความเป็นอิสระในงานสอบสวน และปัญหาการแต่งตั้งโยกย้ายที่ไม่เป็นธรรม ทั้งนี้ เนื้อหาในส่วนของปัญหาการแต่งตั้งโยกย้ายยังไม่ชัดเจนเพียงพอ จึงควรเพิ่มเติมในส่วนที่เกี่ยวข้องนี้ให้มากขึ้นหรือไม่ อย่างไร

(๒) ผลวิเคราะห์จากการจัดประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) แสดงให้เห็นถึงคำสั่งของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เช่น คำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ ๔๑๙/๕๖ ที่มีความขัดแย้งกับการร่างกฎหมายที่ต้องการเปิดช่องทางให้การทำงานของตำรวจ โดยเฉพาะเรื่องสอบสวนสามารถปฏิบัติงานได้โดยสะดวกขึ้น ส่งผลให้เป็นการบั่นทอนขวัญกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวน

ที่ประชุมเห็นควรปรับแก้ไขเนื้อหากรอบที่ ๑ การพัฒนาระบบการสอบสวนตามคำแนะนำของประธานฯ โดยการจัดทำเชิงอรรถเพื่อสร้างความเข้าใจที่ตรงกันของร่างกฎหมายว่าด้วยการบริหารงานสอบสวน ซึ่งเน้นการอธิบายในที่หมวด ๑ การบริหารงานสอบสวน ส่วนที่ ๔ การสืบสวนสอบสวนวิธีพิเศษ และในหมวด ๒ การประสานการปฏิบัติงาน ความเกี่ยวพันระหว่างพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการ และการสอบสวนร่วม ตามข้อเสนอแนะของคณะอนุกรรมการฯ

๓. กรอบที่ ๒ การพัฒนางานนิติวิทยาศาสตร์

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้อภิปรายว่า

(๑) กรอบที่ ๒ การพัฒนางานนิติวิทยาศาสตร์ มีการแบ่งเนื้อหาโดยเริ่มตั้งแต่ความสำคัญของงานนิติวิทยาศาสตร์ สภาพการณ์ของงานนิติวิทยาศาสตร์ปัจจุบัน (งานตรวจพิสูจน์ของงานนิติวิทยาศาสตร์และงานด้านนิติเวช) งานนิติวิทยาศาสตร์ในต่างประเทศ การพัฒนางานด้านนิติวิทยาศาสตร์ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติในปัจจุบันและอนาคต (พิจารณาแผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปงานนิติวิทยาศาสตร์

/ของสำนักงาน...

ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติประกอบด้วย) สภาพปัญหาของงานนิติวิทยาศาสตร์ จากการศึกษาของคณะอนุกรรมการฯ เป้าหมายของการพัฒนา และข้อเสนอในการพัฒนางานด้านนิติวิทยาศาสตร์

(๒) เป้าหมายของการพัฒนางานนิติวิทยาศาสตร์ ประกอบไปด้วย การมีแนวทางกำหนดให้นำนิติวิทยาศาสตร์มาใช้ในการสอบสวนคดีอาญาให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดตามแนวคิดของรัฐธรรมนูญฉบับปี พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๕๘ ง (๒) ที่ต้องการให้การสอบสวนต้องใช้ประโยชน์จากนิติวิทยาศาสตร์ และจัดให้มีบริการทางด้านนิติวิทยาศาสตร์มากกว่าหนึ่งหน่วยงานที่มีอิสระจากกัน เพื่อให้ประชาชนได้รับบริการในการพิสูจน์ข้อเท็จจริงอย่างมีทางเลือก เพื่อพัฒนามาตรฐานในการตรวจพิสูจน์ให้มีความเป็นสากล เพื่อพัฒนาเทคโนโลยี เครื่องมือ และการปฏิบัติงานนับแต่กระบวนการเก็บ การตรวจ และการนำไปใช้ในฐานะพยานหลักฐานในชั้นศาลให้เกิดประสิทธิภาพ และทัดเทียมกับอาชญากรรมที่มีความซับซ้อนมากขึ้นในปัจจุบัน และเพื่อพัฒนามาตรฐานบุคลากรผู้ปฏิบัติงานทางด้านนิติวิทยาศาสตร์ ให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านและปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเป็นกลาง ปราศจากอคติ

(๓) ข้อเสนอในการพัฒนางานด้านนิติวิทยาศาสตร์ที่ได้จากผลการวิเคราะห์สภาพการณ์ สภาพปัญหา และการกำหนดเป้าหมายในการพัฒนางานนิติวิทยาศาสตร์ ประกอบไปด้วย การเสนอให้กำหนดขอบเขตการนำนิติวิทยาศาสตร์มาใช้ในการสอบสวนคดีอาญาให้สอดคล้องกับแนวคิดตามรัฐธรรมนูญฉบับปี พ.ศ. ๒๕๖๐ การเสนอให้มีการพัฒนาเทคโนโลยี เครื่องมือ การปฏิบัติงานนับตั้งแต่กระบวนการเก็บ การตรวจ และการนำไปใช้ในฐานะพยานหลักฐานในชั้นศาล การเสนอให้มีการพัฒนาศักยภาพของผู้ปฏิบัติงาน การเสนอให้พัฒนามาตรฐานให้เป็นที่ยอมรับและเชื่อมั่น การเสนอให้มีการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในงานนิติวิทยาศาสตร์ และการเสนอให้มีการพัฒนากฎหรือระเบียบที่จำเป็นเพื่อสนับสนุนงานนิติวิทยาศาสตร์

ประธานฯ ได้อภิปรายว่า

(๑) ปัจจุบันมีพระราชบัญญัติการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งกำหนดทิศทางการทำงานที่ชัดเจนของสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กระทรวงยุติธรรม โดยเป็นแต่เพียงผู้ส่งเสริมความหลากหลายในการให้บริการทางด้านนิติวิทยาศาสตร์แก่ประชาชน และมีการอธิบายความหมายของงานนิติวิทยาศาสตร์ในแง่มุมที่เป็นการให้บริการที่สามารถช่วยให้ประชาชนเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้มากขึ้น อีกทั้งในรัฐธรรมนูญฉบับปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้วางหลักการที่สำคัญ คือ การให้การสอบสวนใช้ประโยชน์จากงานนิติวิทยาศาสตร์อีกด้วย

(๒) การกำหนดให้หัวหน้าพนักงานสอบสวนเป็นผู้มีสิทธิเลือกหน่วยงานในการตรวจพิสูจน์ด้านนิติวิทยาศาสตร์ เพื่อให้เกิดความรับผิดชอบในการตรวจพิสูจน์หาความจริงในทางนิติวิทยาศาสตร์ เพราะหน่วยงานที่ตรวจพิสูจน์ต้องมีการปฏิบัติงานที่เที่ยงตรงจนทำให้หัวหน้าพนักงานสอบสวนเชื่อมั่นและเลือกที่จะตรวจพิสูจน์กับหน่วยงานนั้น แต่อย่างไรก็ดี การตรวจพิสูจน์ด้านนิติวิทยาศาสตร์จากหลากหลายหน่วยงานต้องอาศัยความเข้าใจพื้นฐานที่ว่า ทุกหน่วยงานมีการตรวจพิสูจน์ที่ได้มาตรฐานเป็นสำคัญ

พันตำรวจเอกทรงศักดิ์ฯ ได้อภิปรายว่า การกำหนดให้หัวหน้าพนักงานสอบสวนเป็นผู้มีสิทธิเลือกหน่วยงานในการตรวจพิสูจน์ด้านนิติวิทยาศาสตร์จะมีความเหมาะสมหรือไม่ และอาจก่อให้เกิดปัญหาความไม่เป็นธรรมแก่ประชาชนด้วยหรือไม่

นายระบิลฯ ได้อภิปรายว่า การกำหนดให้หัวหน้าพนักงานสอบสวนเป็นผู้มีสิทธิเลือกหน่วยงานในการตรวจพิสูจน์ด้านนิติวิทยาศาสตร์จะเป็นการผูกมัดตัวพนักงานสอบสวนเองหรือไม่ จะส่งผลกระทบต่อคำสั่งฟ้องคดีของอัยการ และส่งผลกระทบต่อดุลพินิจในการรับฟังพยานหลักฐานของศาลด้วยหรือไม่

ศาสตราจารย์ณรงค์ฯ ได้อภิปรายว่า เกณฑ์ในการจัดตั้งหน่วยงานที่ให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ควรครอบคลุมไปถึงภาคเอกชนด้วยหรือไม่ ทั้งนี้ ควรสร้างมาตรฐานในการตรวจสอบการทำงานของหน่วยงานดังกล่าวให้ชัดเจนด้วย

ที่ประชุมเห็นชอบเนื้อหากรอบที่ ๒ การพัฒนางานนิติวิทยาศาสตร์ โดยไม่มีการแก้ไข

๔. กรอบที่ ๓ การพัฒนาอำนาจหน้าที่และภารกิจของตำรวจ

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้อภิปรายว่า

(๑) เนื้อหาของกรอบที่ ๓ การพัฒนาอำนาจหน้าที่และภารกิจของตำรวจ กรอบที่ ๔ การพัฒนาระบบการบริหารงานบุคคล และกรอบที่ ๕ การพัฒนาระบบค่าตอบแทน มีความเชื่อมโยงและความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันบนพื้นฐานของความยืดหยุ่น ส่งผลให้ต้องพิจารณาเนื้อหาทั้ง ๓ กรอบนี้ไปพร้อมกัน ซึ่งการประมวลเนื้อหาในส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งหมดยังคงอยู่ในรูปของการกำหนดเป็นหลักการเช่นเดิม

(๒) คณะอนุกรรมการได้ร่วมกันพิจารณาสภาพการณ์ของการพัฒนาอำนาจหน้าที่และภารกิจของตำรวจปัจจุบันแล้วเห็นว่า อำนาจหน้าที่หลักของตำรวจเป็นไปตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ รวมทั้งพิจารณาถึงหน่วยงานของตำรวจที่รับผิดชอบภารกิจดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว นอกจากนี้ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ทำการรวบรวมอำนาจหน้าที่และภารกิจของตำรวจต่างประเทศและอำนาจหน้าที่ของตำรวจตามแนวมาตรฐานขององค์การสหประชาชาติ (United Nations - UN) เพิ่มเติมไว้ใน (ร่าง) รายงานผลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการปฏิรูปกิจการตำรวจด้วย

(๓) สภาพปัญหาของการพัฒนาอำนาจหน้าที่และภารกิจของตำรวจจากการศึกษาของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เปิดเผยเป็นสาธารณะประกอบด้วย ปัญหาการรวมศูนย์อำนาจในการบริหาร ปัญหาการมีภารกิจไม่ใช่ภารกิจหลักของตำรวจอยู่มาก ปัญหาการแยกส่วนและขาดจุดเชื่อมโยงการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นในกระบวนการยุติธรรมและหน่วยงานฝ่ายปกครอง ปัญหาการจัดองค์กรแบบกึ่งทหารและระบบยศตำรวจที่ไม่เหมาะสมและไม่สอดคล้องในปัจจุบัน ปัญหาการมีส่วนร่วมและการตรวจสอบจากภาคประชาชนยังไม่ครอบคลุมและปัญหาประชาชนขาดความเชื่อมั่น การวิเคราะห์สภาพปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่และภารกิจของตำรวจของคณะอนุกรรมการปฏิรูปกิจการตำรวจประกอบด้วย สภาพปัญหาเกี่ยวกับการขยายตัวอย่างต่อเนื่องของอำนาจหน้าที่และภารกิจของตำรวจ ปัญหาการบริหารงานแบบรวมศูนย์ ปัญหาการปฏิบัติงานในเชิงรับ และปัญหาการปฏิบัติงานที่ทับซ้อนกัน

(๔) เป้าหมายของการพัฒนาในส่วนของอำนาจหน้าที่และภารกิจของตำรวจ เป็นไปเพื่อกำหนดอำนาจหน้าที่อันเป็นภารกิจหลักขององค์กรตำรวจให้เกิดความชัดเจน โดยพิจารณาจากพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๖ และเพื่อให้สามารถปรับเปลี่ยนภารกิจของสำนักงานตำรวจแห่งชาติให้มีความยืดหยุ่นสอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ สภาพพื้นที่ และการเปลี่ยนแปลงตามห้วงเวลา ซึ่งจะนำไปสู่แนวคิดในการพัฒนาโครงสร้างบุคลากร และระบบค่าตอบแทนที่มีความสอดคล้องกัน

(๕) ข้อเสนอในการพัฒนาอำนาจหน้าที่และภารกิจของตำรวจ ประกอบไปด้วย การทบทวนกรอบภารกิจหลักของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๖ การส่งเสริมความร่วมมือในการปฏิบัติภารกิจร่วมกับชุมชนหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การบริหารจัดการภารกิจให้มีความยืดหยุ่นโดยใช้อำนาจของคณะกรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติ (ก.ต.ช.) ให้สอดคล้องกับสภาพของพื้นที่ อำนาจหน้าที่ ภารกิจ และห้วงเวลา การให้สถานีตำรวจเป็นจุดศูนย์กลาง

ในการจัดการภารกิจบริการประชาชน และการจัดหาเครื่องมือ อุปกรณ์และเทคโนโลยีให้แก่การจัดการภารกิจของตำรวจที่เพียงพอและเหมาะสม

ประธานฯ ได้อภิปรายว่า สถานีตำรวจถือเป็นหัวใจในการให้บริการประชาชน เป็นช่องทางที่ตำรวจสามารถทำงานร่วมกับฝ่ายปกครองได้ โดยถือเป็นหน่วยงานยุติธรรมที่ประชาชนเข้าถึง เป็นหน่วยแรก และยังเป็นช่องทางในการนำทฤษฎีตำรวจผู้ใช้ชุมชน (Community Policing) มาปฏิบัติให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งจะเป็นการปฏิรูปตำรวจที่ทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนโครงสร้างการควบคุมของคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ (ก.ตร.) ที่ดูแลเรื่องการบริหารบุคลากร และคณะกรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติ (ก.ต.ช.) ที่ดูแลเรื่องนโยบายการบริหารงานในปัจจุบันให้มีความยืดหยุ่นสอดคล้องไปกับสภาพของพื้นที่ อำนาจหน้าที่ ภารกิจ และห้วงเวลามากขึ้น ทั้งนี้ โครงสร้างของสถานีตำรวจอาจจำเป็นต้องพัฒนาในลักษณะของการย่อส่วนสำนักงานตำรวจแห่งชาติในภาพใหญ่ให้มากกลายมาเป็นการบริหารงานในลักษณะเดียวกันในสถานีตำรวจแต่ละแห่งเพื่อให้ใกล้ชิดกับชุมชนมากที่สุด

นายสุชัยฯ ได้อภิปรายว่า

(๑) ขอแก้ไขข้อความบางส่วนใน (ร่าง) รายงานผลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการปฏิรูปกิจการตำรวจในส่วนคำนำ (หน้า ๒๓ ในเอกสารประกอบการประชุม) ดังนี้

๑.๑) มาตรา ๑๓ วรรค ๑ ขอแก้ไขเป็นมาตรา ๑๓ วรรคหนึ่ง

๑.๒) ...เสนอต่อไปยังคณะกรรมการหลักตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๖๐ เป็นลำดับถัดไป ขอแก้ไขเป็นเสนอต่อคณะกรรมการซึ่งจัดตั้งขึ้นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๑.๓) ...และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเป็น พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖

(๒) ขอแก้ไขข้อความในกรอบที่ ๓ การพัฒนาอำนาจหน้าที่และภารกิจของตำรวจ ดังนี้

๒.๑) ปฏิบัติงานในภารกิจถวายความปลอดภัยตามที่ได้รับมอบหมายจาก สมุหราชองครักษ์ ขอแก้ไขเป็น ปฏิบัติงานในภารกิจถวายความปลอดภัย (เพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายในปัจจุบัน) (หน้า ๕๓ ในเอกสารประกอบการประชุม)

๒.๒) เพิ่มเติมถ้อยคำจาก “การกระทำความ” แก้ไขเป็น “การกระทำความผิด” (หน้า ๕๖ ย่อหน้าที่ ๒ บรรทัดที่ ๓ ในเอกสารประกอบการประชุม)

๒.๓) เปลี่ยนถ้อยคำ จาก “...มีลักษณะและเหมาะสมกับพื้นที่ที่แตกต่างกันไป...” เป็น “...มีลักษณะที่เหมาะสมกับพื้นที่ที่แตกต่างกันไป...” (หน้า ๕๖ ย่อหน้าสุดท้ายบรรทัดที่ ๖ ในเอกสารประกอบการประชุม)

นายนครเขตต์ฯ ได้อภิปรายว่า ควรมีการทบทวนโครงสร้างของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยยกเลิกกองบัญชาการที่ไม่มีความจำเป็น และควรมีการเกลี้ยอัตรากำลังไว้ที่สถานีตำรวจ

พลตำรวจเอกรุ่งโรจน์ฯ ได้อภิปรายว่า ภารกิจหลักของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ในบางส่วนควรเสนอเป็นหลักการเท่านั้น เนื่องจากเป็นเรื่องสำคัญที่ควรพิจารณาให้เหมาะสมที่สุด เช่น อำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยสำหรับองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี พระรัชทายาท ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ พระบรมวงศานุวงศ์ ผู้แทนพระองค์ และพระราชาคณะต่าง ๆ

ที่ประชุมเห็นควรปรับแก้ไขเนื้อหากรอบที่ ๓ การพัฒนาอำนาจหน้าที่และภารกิจของตำรวจตามคำแนะนำของผู้แทนสำนักงานกฤษฎีกา (นายสุชัยฯ) และปรับการนำเสนอในส่วนภารกิจหลักของสำนักงานตำรวจแห่งชาติบางส่วนให้เป็นการนำเสนอแต่เพียงหลักการเท่านั้น ตามคำแนะนำของผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (พลตำรวจเอกรุ่งโรจน์ฯ)

๕. กรอบที่ ๔ การพัฒนาระบบการบริหารงานบุคคล

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้อภิปรายว่า

(๑) เป็นการนำเสนอโดยสภาพการณ์ของระบบการบริหารงานบุคคลปัจจุบัน ทั้งในส่วนของความเป็นมาของระบบการบริหารงานบุคคลในประเทศไทย หลักของระบบการบริหารงานบุคคล กลไกการบริหารงานบุคคลของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และการบริหารงานบุคคลที่สำคัญในช่วงระยะ ๕ ปีที่ผ่านมาของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ รวมทั้งระบบการบริหารบุคคลของต่างประเทศด้วย

(๒) รวบรวมสภาพปัญหาของระบบการบริหารงานบุคคลจากการศึกษาของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เผยแพร่เป็นสาธารณะประกอบไปด้วย ปัญหาการละเลยการใช้ระบบคุณธรรมในการบริหารงานบุคคล ปัญหาการสรรหาและการผลิตบุคลากรไม่สอดคล้องกับภารกิจงาน ปัญหาการแทรกแซงจากฝ่ายการเมืองในการบริหารงานบุคคลของตำรวจ ปัญหาประชาชนขาดความเชื่อมั่นและไม่ไว้วางใจในการปฏิบัติงานของตำรวจ ปัญหาระบบอุปถัมภ์และการซื้อขายตำแหน่งที่ยังคงมีอยู่อย่างกว้างขวาง ปัญหาการบริหารงานบุคคลที่มีลักษณะคล้ายทหาร ปัญหาการบริหารงานบุคคลที่ไม่เป็นธรรม และปัญหาการแทรกแซงการบริหารงานของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ การวิเคราะห์สภาพปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของคณะอนุกรรมการปฏิรูปกิจการตำรวจ พบว่า สภาพปัญหาดังกล่าวประกอบไปด้วย ปัญหาการกำหนดกลุ่มสายงานและความก้าวหน้าในอาชีพ (Career Path) ปัญหาการผลิตและการพัฒนาบุคลากร ปัญหาการแต่งตั้งโยกย้าย และปัญหางานวินัย

(๓) เป้าหมายของการพัฒนาการบริหารงานบุคคล คือ เพื่อพัฒนาหลักการของระบบการบริหารงานบุคคลให้สอดคล้องกับภารกิจของตำรวจตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ เพื่อให้มีการจัดสรรอัตรากำลังและตำแหน่งให้เหมาะสมในแต่ละพื้นที่ โดยให้สามารถตอบสนองต่อการบริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อให้การแต่งตั้งโยกย้ายอยู่ภายใต้ระบบธรรมาภิบาลและระบบคุณธรรม

(๔) ข้อเสนอในการพัฒนาระบบการบริหารงานบุคคลของคณะอนุกรรมการฯ ประกอบด้วย การให้คณะกรรมการข้าราชการตำรวจ (ก.ตร.) มีบทบาทสัมพันธ์กับคณะกรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติ (ก.ต.ช.) เพื่อการบริหารงานบุคคลที่สอดคล้องกับการจัดการ มีกำหนดอัตรากำลังและตำแหน่งที่สอดคล้องกับภารกิจ มีการพัฒนาสถาบันเพื่อการผลิตและพัฒนาความรู้ความเชี่ยวชาญของตำรวจทั้งระบบ มีการสร้างหลักประกันในเส้นทางความก้าวหน้าในสายอาชีพ (Career Path) และมีการพัฒนาระบบธรรมาภิบาลในการแต่งตั้งโยกย้าย

นายสุชัยฯ ได้อภิปรายว่า

(๑) เพิ่มเติมถ้อยคำจาก "...รวมทั้งมีการออกกฎหมาย จัดระเบียบข้าราชการอัยการ..." แก้ไขเป็น "...รวมทั้งมีการออกกฎหมายเกี่ยวกับการจัดระเบียบข้าราชการอัยการ..." (หน้า ๖๒ ย่อหน้าสุดท้าย บรรทัดที่ ๒ ในเอกสารประกอบการประชุม)

(๒) ตัวเลขปี พ.ศ. ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน ควรแก้ไขจาก พ.ศ. 2518 เป็น พ.ศ. 2535 หรือไม่ อย่างไร (หน้า ๖๓ ย่อหน้าแรกและย่อหน้าที่ ๒ บรรทัดแรก ในเอกสารประกอบการประชุม)

(๓) ตัดคำว่า ก.ต.ช. ให้มาอยู่ในบรรทัดเดียวกัน (หน้า ๖๖ บรรทัดที่ ๓ จากบรรทัดสุดท้ายในเอกสารประกอบการประชุม)

ศาสตราจารย์ณรงค์ฯ ได้อภิปรายว่า เนื่องจากการแต่งตั้งโยกย้าย การให้ความดีความชอบ รวมถึงการลงโทษทางวินัย ของตำรวจ ต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของระบบคุณธรรม และสอดคล้องกับภารกิจ ซึ่งจะแตกต่างจาก ก.อ. และ ก.ต. ที่มีกรอบเรื่องกระบวนการยุติธรรมเป็นหลัก ในขณะที่ตำรวจจะต้องพิจารณาในหลากหลายด้าน ดังนั้นในแต่ละสายงานของตำรวจที่ได้แบ่งกลุ่มสายงานออกเป็น ๓ กลุ่มคือสายงานปฏิบัติการ สายงานอำนวยการและสนับสนุน สายงานเทคนิค ต้องกำหนดปัจจัย และเส้นทางความก้าวหน้าในสายอาชีพให้ชัดเจน โดยต้องพิจารณาว่าหากตำรวจอยู่ในสายงานใดสายงานหนึ่งแล้วเมื่อขึ้นไปสู่ระดับสูงสุดจะได้รับค่าตอบแทนและเติบโตไปได้ทัดเทียมกับสายงานอื่นๆ หรือไม่ การแต่งตั้งโยกย้ายจึงเป็นสิ่งที่ทำให้ตำรวจอยู่ในสายงานที่เหมาะสม และมีความเชี่ยวชาญในสายงานนั้นๆ เพราะตำรวจย่อมมีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านที่แตกต่างกัน รวมถึงต้องทำให้แต่ละสายงานสามารถเติบโตได้ในสายงานของตน

พลตำรวจเอกรุ่งโรจน์ฯ ได้อภิปรายว่า สำนักงานตำรวจแห่งชาติอยู่ระหว่างการปรับเปลี่ยนวิธีการคัดเลือกบุคคลที่มีบุคลิกภาพที่เหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่ตำรวจ เพราะอาชีพตำรวจต้องมีความอดทนในการปฏิบัติงานเป็นอย่างมาก อีกทั้งต้องมีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านเป็นการพิเศษด้วย

ประธานฯ ได้อภิปรายว่า ควรปรับแก้ไขพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ ในส่วนของการรับบุคคลเข้ามาเป็นตำรวจ ให้มีลักษณะเฉพาะเช่นเดียวกับองค์กรอัยการ ศาล เป็นต้น โดยไม่จำเป็นต้องยึดโยงกับข้อกำหนดของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน ทั้งนี้ พระราชบัญญัติดังกล่าวให้อำนาจสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นหน่วยงานที่สามารถปกครองตนเองได้ (autonomous) อยู่แล้ว เพราะสามารถคัดเลือกบุคคลากร จัดทำหลักสูตรการเรียนการสอน กำหนดค่าตอบแทนเองในบางส่วน โดยยึดโยงกับหลักการของกรมบัญชีกลางได้ เป็นต้น

อาจารย์เกษมศานต์ฯ ได้อภิปรายว่า ปัจจุบันโรงเรียนนายร้อยตำรวจอยู่ระหว่างการปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

ฝ่ายเลขานุการฯ ขอสรุปว่า จะดำเนินการแก้ไขเนื้อหา กรอบที่ ๔ การพัฒนาระบบการบริหารงานบุคคล ตามคำแนะนำของผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (นายสุชัยฯ) และนำคำอภิปรายของศาสตราจารย์ณรงค์ฯ มาจัดทำเชิงอรรถเพื่อใช้อธิบายความหมายเกี่ยวกับเส้นทางความก้าวหน้าในสายอาชีพให้เรียบร้อยต่อไป

๖. กรอบที่ ๕ การพัฒนาระบบค่าตอบแทน

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้อภิปรายว่า

(๑) กรอบที่ ๕ การพัฒนาระบบค่าตอบแทน มีเนื้อหาประกอบไปด้วย ความสำคัญของระบบค่าตอบแทนและแนวทางการกำหนดค่าตอบแทนในปัจจุบัน สภาพการณ์ของระบบค่าตอบแทนในปัจจุบัน (ระบบค่าตอบแทนของตำรวจในประเทศไทยและต่างประเทศ) มีการรวบรวมข้อมูลงานวิจัยของมูลนิธิสถาบันวิจัยนโยบายเศรษฐกิจการคลังที่พิจารณาในมุมมองของเศรษฐศาสตร์และค่าใช้จ่ายในชีวิตจริงของตำรวจ รวบรวมสภาพปัญหาเกี่ยวกับค่าตอบแทนจากการศึกษาของหลายหน่วยงาน และการวิเคราะห์สภาพปัญหาของคณะอนุกรรมการฯ ไว้ด้วย

(๒) มีเป้าหมายของการพัฒนาระบบค่าตอบแทน เพื่อให้การกำหนดค่าตอบแทนแก่ข้าราชการตำรวจมีความเหมาะสมกับภาระหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติ และเพื่อแสวงหาแนวทางในการเพิ่มงบประมาณในส่วนของคุณค่าตอบแทนด้วยวิธีการที่เหมาะสม

(๓) ข้อเสนอในการพัฒนาระบบค่าตอบแทนของคณะอนุกรรมการฯ ประกอบไปด้วย การพัฒนาระบบค่าตอบแทนที่มีความสัมพันธ์กับภารกิจอำนาจหน้าที่และการบริหารงานบุคคล อย่างมีความยืดหยุ่นเพื่อยกระดับค่าตอบแทนที่เหมาะสม และการพัฒนาความร่วมมือในการบริหารจัดการ ภารกิจร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและความร่วมมือในการจัดสรรงบประมาณเพื่อเป็นค่าตอบแทน แก่ข้าราชการตำรวจ

นายสุชัยฯ ได้อภิปรายว่า ขอแก้ไขถ้อยคำในแผนภาพที่ ๒๑ เงินประจำตำแหน่ง ของข้าราชการตำรวจ ประเภทบริหาร จาก “พ.ต.ท.” แก้ไขเป็น “พล.ต.ท.” (หน้า ๙๕ ในเอกสาร ประกอบการประชุม)

นายกฤษฎาฯ ได้อภิปรายว่า ให้ทบทวนตัวเลขค่าตอบแทนของตำรวจต่างประเทศ โดยเฉพาะค่าตอบแทนของตำรวจประเทศอังกฤษ เพราะตัวเลขในส่วนของอัตราเงินเดือนค่าตอบแทนตำรวจ กับอัตราค่าครองชีพมีความเหลื่อมล้ำกันมากเกินไป

ที่ประชุมเห็นควรปรับแก้ไขเนื้อหา กรอบที่ ๕ การพัฒนาระบบค่าตอบแทน ตามคำแนะนำของผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (นายสุชัยฯ) และพิจารณาทบทวนตัวเลข ค่าตอบแทนของตำรวจต่างประเทศ ตามคำแนะนำของผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด (นายกฤษฎาฯ)

๗. บทสรุป

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้อภิปรายว่า

การจัดทำบทสรุปเป็นการประมวลแนวทางการปฏิรูปทั้ง ๕ กรอบอีกครั้งหนึ่ง และเป็นการแสดงให้เห็นความเชื่อมโยงจากหลักการสู่แนวทางการประยุกต์ใช้กับสถานีตำรวจอันถือเป็น เครื่องมือในการบริการประชาชน ซึ่งประชาชนจะได้รับประโยชน์จากหลักการปฏิรูปกิจการตำรวจในครั้งนี้ ผ่านแนวทางรูปแบบของสถานีตำรวจยุคใหม่อย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนี้สิ่งที่จะช่วยให้การปฏิรูปกิจการตำรวจ สมบูรณ์มากยิ่งขึ้นต้องพิจารณาถึงปัจจัยความสำเร็จ คือ พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ ต้องเกื้อหนุนกับหลักการในการพัฒนาการให้บริการประชาชนตั้งแต่ในระดับสถานีตำรวจ คณะกรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติ (ก.ต.ช.) และคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ (ก.ตร.) ต้องสร้างความสัมพันธ์ในการดำเนินงานของทั้งสองคณะที่ส่งเสริมการบริหารจัดการภารกิจและการบริหาร บุคคลอย่างเป็นเอกภาพ มีการกำหนดเป้าหมายในการปฏิบัติงานของสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ชัดเจน มีการปรับเปลี่ยนทัศนคติ (Mindset) ของตำรวจผู้ปฏิบัติงานให้มีความเข้าใจตรงกับหน่วยงาน มีการกำหนด รูปแบบการจัดสรรงบประมาณของสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่เหมาะสมสอดคล้องกับการบริหารจัดการภารกิจ การบริหารงานบุคคลที่มีความยืดหยุ่น และมีการจัดทำตัวชี้วัดและการประเมินผลการปฏิบัติงานของตำรวจด้วย

นายสุชัยฯ ได้อภิปรายว่า

(๑) แก้ไขถ้อยคำจาก “พ.ศ.” เป็น “พุทธศักราช” (หน้า ๑๐๕ บรรทัดสุดท้าย ในเอกสารประกอบการประชุม)

(๒) แก้ไขถ้อยคำจาก “ผู้ให้บริการ” เป็น “ผู้ให้บริการ” (หน้า ๑๐๖ ย่อหน้าที่ ๔ บรรทัดที่ ๓ ในเอกสารประกอบการประชุม)

(๓) เพิ่มเติมถ้อยคำเพื่อขยายความให้เกิดความเข้าใจมากขึ้นจาก “ขอบเขต งานสอบสวน และอำนาจหน้าที่ของพนักงานสอบสวนเป็นแต่เพียงภาพรวมกว้างๆ” เพิ่มเติมเป็น “ขอบเขต งานสอบสวน และอำนาจหน้าที่ของพนักงานสอบสวนเป็นแต่เพียงภาพรวมกว้างๆ จึงขาดความชำนาญ และประสบการณ์ที่ไม่สามารถขับเคลื่อนงานสอบสวนให้มีประสิทธิภาพตามความคาดหวังของประชาชน”

(หน้า ๑๐๖ ในตารางผลการวิเคราะห์สภาพปัญหา กรอบการพัฒนาระบบการสอบสวน หัวข้อแรกในเอกสารประกอบการประชุม)

(๔) ย้ายข้อเสนอในการปฏิรูปกรอบการพัฒนาระบบการบริหารงานบุคคล หัวข้อการพัฒนาระบบธรรมาภิบาลในการแต่งตั้งโยกย้าย ขึ้นมาอยู่หัวข้อแรกๆ เพราะเป็นหัวข้อที่มีความสำคัญ และเป็นปัญหาในปัจจุบัน (หน้า ๑๐๘ ในเอกสารประกอบการประชุม)

(๕) แก้ไขถ้อยคำในข้อเสนอการปฏิรูปกรอบการพัฒนาระบบค่าตอบแทน หัวข้อ การพัฒนาความร่วมมือในการจัดการภารกิจร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และความร่วมมือในการจัดสรรงบประมาณเพื่อเป็นค่าตอบแทนแก่ข้าราชการตำรวจ ให้แก้ไขถ้อยคำจาก “จัดสรร” เป็น “สนับสนุน” (หน้า ๑๐๙ ในเอกสารประกอบการประชุม)

ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม ได้อภิปรายว่า ส่วนบทสรุปของ (ร่าง) รายงานผลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการปฏิรูปกิจการตำรวจ ให้ย้ายมากำหนดไว้ในส่วนหน้าเป็นบทสรุปสำหรับผู้บริหาร

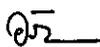
ฝ่ายเลขานุการฯ ขอสรุปว่า จะดำเนินการแก้ไขเนื้อหาในบทสรุปตามคำแนะนำของผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (นายสุชัยฯ) และจะดำเนินการย้ายบทสรุปมากำหนดไว้ในส่วนหน้าเป็นบทสรุปสำหรับผู้บริหารตามคำอภิปรายของผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรมให้เรียบร้อยต่อไป

มติที่ประชุม ๑. เห็นชอบ (ร่าง) รายงานผลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการปฏิรูปกิจการตำรวจ ที่ฝ่ายเลขานุการฯ นำเสนอ โดยมอบหมายผ่านฝ่ายเลขานุการฯ ปรับปรุงแก้ไขตามที่ที่ประชุมได้อภิปราย และหากคณะอนุกรรมการฯ มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมให้ประสานงานผ่านฝ่ายเลขานุการฯ ภายในวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๐ เพื่อดำเนินการแก้ไขปรับปรุง (ร่าง) รายงานดังกล่าวให้เรียบร้อย

๒. มอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯ เสนอรายงานผลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการปฏิรูปกิจการตำรวจ (ฉบับสมบูรณ์) ต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ วันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๐ และนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเป็นลำดับต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องอื่นๆ (ถ้ามี)
- ไม่มี -

เลิกประชุมเวลา ๑๒.๐๐ น.

(นางสาววิสรา นันทชัย)
นิติกร
ผู้จตรายงานการประชุม

(นายวิฒนากร สันนุ้ย)
นิติกรชำนาญการ
ผู้ตรวจรายงานการประชุม